

Gemeente van Christus,

Jezus is met zijn leerlingen op weg naar Jeruzalem. Daar gaan ze het Joodse Paasfeest vieren, Pesach. Voor Jezus zal dat de laatste keer worden. Hij weet dat. Zijn leerlingen weten het ook. Maar ze begrijpen het niet. Ze hadden het allemaal heel anders voor zich gezien, hoe het verder zou gaan met hun rabbi en hen zelf.

Eerder is dit 10^e hoofdstuk schrijft Marcus: “Ze waren onderweg naar Jeruzalem en Jezus liep voor hen uit. De leerlingen waren ongerust en ook de mensen die hen volgden waren bang.”

Jezus neemt de twaalf dan apart en vertelt hen opnieuw wat er staat te gebeuren: hoe hij gevangen genomen zal worden, gemarteld en opgehangen aan een kruis. Hij vertelt over zijn dood. En zijn opwekking daaruit, drie dagen later.

Onbegrip alom! En als je je ook maar voor even probeert te verplaatsen in hun situatie, dan kun je je daar heel goed iets bij voorstellen.

Er volgt nog meer onbegrip: Jacobus en Johannes komen naar Jezus toe: “Meester, we willen dat U voor ons doet wat wij vragen. Wat willen jullie dan dat ik voor je doe? Dat we links en rechts van U mogen zitten, wanneer U zult heersen in Uw glorie.”

“Jullie weten niet wat je vraagt”, zegt Jezus dan. Dat onbegrip, die blindheid voor waar het hem om te doen is, moet onthutsend geweest zijn voor Hem. Want ze lopen nu al drie jaar achter hem aan en het einde staat voor de deur. En ze snappen er blijkbaar nog steeds niets van, van de weg die Hij gaat. **Ze zijn blind voor wie Hij in wezen is. En waar het hem om te doen is.**

Deze Mensenzoon, zoals hij zichzelf bij voorkeur noemt, deze mens zoals die door God bedoeld is, komt niet om te heersen in glorie. Maar om anderen heel te maken. Te bevrijden van hun angst, hun uitzichtloosheid. Maar dat zien ze blijkbaar nog steeds niet! Ziende blind en horende doof. Vandaag vertrekken ze uit Jericho. Ze hebben nog één dagreis voor de boeg.

En dan zit daar een blinde bedelaar langs de kant van de weg. En hij ziet het wel: wie Jezus in wezen is. Waarvoor hij gekomen is. En hij roept hem aan: “Zoon van David, Jezus, heb medelijden met mij.” Kyrie eleison – Heer, ontferm U....

Voordat we nu verder gaan met het verhaal een kleine opmerking, die mogelijk overbodig is inmiddels: niemand weet wat zich daar nu precies heeft afgespeeld. Wat daar letterlijk is gebeurd. Zo langzamerhand ben ik geneigd om die vraag te laten voor wat ie is. Vast staat in ieder geval wel in dit soort verhalen dat er altijd sprake is van een symbolische laag die onder de oppervlakte verscholen ligt. De evangelist Marcus heeft een specifieke bedoeling met dit kleine verhaal over deze ontmoeting, die zo vlak voor de intocht in Jeruzalem plaatsvindt.

Hij wil jou als lezer van dit verhaal de ogen openen voor wie Jezus in wezen is. Deze jonge rabbi die mensen kan heel maken. Die de liefde van God belichaamt. Mens geworden woord van God is.

Sprekend zijn vader is.

Zodat ook jij hem, net als Bartimeüs, kunt volgen op zijn weg.

Wie is deze zoon van David? Zie jij het? Wat zie jij als hij vandaag voorbij komt?

Dat is de vraag waar het vandaag om draait.

Zoals gezegd: Jacobus en Johannes zagen het nog steeds niet. Zij zien in Jezus een toekomstige, machtige, glorieus heerser.

De leerlingen vlak daarvoor, zien het ook niet als de ouders die hun kinderen bij Jezus brengen om ze door hem te laten zegenen, streng toespreken. Vanuit de gedachte dat hij die kinderen maar vervelend zou vinden. Dáárvoor is Jezus toch niet gekomen, voor kinderen?!

Maar wie niet wordt als een kind, zal het koninkrijk der hemelen zeker niet binnen gaan, zegt hij dan. En wat bedoelt hij daar nou weer mee?

Op een soortgelijke manier zien ook de omstanders in Jericho vandaag het niet: “Hou je mond nou toch eens een keer, Bartimeüs! Denk je nou werkelijk dat Jezus voor jou is gekomen? Een blinde bedelaar?” Wonderlijk hoe ze zo direct als een blad aan de boom omdraaien, als blijkt dat Jezus wel degelijk gehoor geeft aan het geroep van die bedelaar: Houd moed, sta op, hij roept je! Ook Jezus straks Jeruzalem zal binnen rijden gebeurt iets soortgelijks: Heden Hosanna.... Daar is de langverwachte bevrijder. Maar de dag erna roepen de omstanders heel iets anders. Want zoiets hadden ze toch echt niet verwacht: zo'n weerloze, zwakke figuur die zich laat ophangen aan een kruis.

In dit soort verhalen is het altijd interessant om te zien waar jij zelf in het gebeuren zit.

Ik vermoed dat het merendeel van ons zich niet zozeer in Bartimeüs of een van de leerlingen herkent, maar dat we ons eerder “omstanders” voelen.

Stel je voor dat je vandaag zelf tussen dat publiek langs de weg van Jericho naar Jeruzalem staat. Je hebt in je achterhoofd heel wat verhalen over Jezus, die je in de loop van je leven hebt gehoord of gelezen. Wat verwacht jij van die jongeman uit Nazareth? Hoe zie jij hem? Met welke woorden zou jij hem aanspreken?

Dat is niet zo eenvoudig onder woorden te brengen, merkte ik afgelopen week, toen ik zelf deze vragen in me om liet gaan.

Welke verwachtingen heb ik zelf bij Jezus. Waaruit bestaat mijn vertrouwen in Hem? Mijn geloof? Goed om daar voor jezelf antwoorden op te vinden, toch? Antwoorden die over twee of tien jaar weer anders kunnen luiden. Antwoorden die je kunt geven als anderen, je kinderen, mensen in je naaste omgeving je ernaar vragen: wat betekent die Jezus eigenlijk voor jou?

Wat geloof je nou, als volgeling van Jezus?

Het antwoord zal afhangen van hoeveel tijd die ander heeft voor jou, lijkt me. Want zo eenvoudig is het allemaal niet.

Midden tussen al die mensen langs de weg zit Bartimeüs. Het kan haast niet anders of hij heeft tijdens al die dagen dat hij daar zat en zijn hand ophield, verhalen gehoord over Jezus. Dat hij aan tafel gaat met het uitschot van de samenleving, brood en wijn met hen deelt. Dat hij verlamden weer in beweging krijgt en op weg zet. Dat hij blinden weer zicht, uitzicht geeft op een menswaardig leven. Een onverwachte leraar, met oog voor de onaanzienlijken, kinderen, armen, weerlozen. Het koninkrijk van God is juist voor hen, zegt hij. Het gerucht gaat dat hij de Messias zou zijn. De zoon van David.

Wát hij heeft gehoord geeft Bartimeüs de moed om, als Jezus eraan komt, iets te doen wat hij nog niet eerder heeft gedaan: hij verheft zijn stem. Hij laat van zich horen.

Hij wil gehoord worden. En gezien. En daarom roept hij: Jezus, zoon van David, Kyrie eleison! Heer, ontferm u over mij.

Blijkbaar roept Jezus dit in mensen wakker: verlangen naar ontferming, hoop op een nieuw begin. Hij roept iets wakker van een vertrouwen.....ja, wat voor vertrouwen gaat het hier nou om. Wat

voor verlangen. Welk verlangen roept hij in jÓu, als omstander vanmorgen, eigenlijk wakker? Dat het anders kan, deze wereld. Ja. En als het om mijzelf gaat? Dat ik bij hem iets van innerlijke vrede kan vinden. Van een onuitsprekelijke geborgenheid. ...

Jezus roept iets in Bartimeüs wakker. Hierin zit het grote wonder, hierin schuilt iets van zijn betekenis. Hierin licht iets op van zijn zoon-van-God-zijn. Dat hij dit vertrouwen in mensen kan oproepen. En er gehoor aan geeft.

Hij laat de blinde bedelaar bij zich roepen. Dan stel Jezus hem de vraag die zo vreemd kan overkomen, maar allesbepalend is voor wat zal volgen: wat wil je dat ik voor jou doe? Dat had hij vlak hiervoor ook aan Jacobus en Johannes gevraagd. "Dat we in uw glorie aan uw rechter- en linkerhand mogen zitten, was hun antwoord. Maar wie zo iets antwoordt, heeft er niets van begrepen. Dat ik weer zal zien, zegt Bartimeüs.

En jij, zegt Jezus indirect tegen jou, een van de omstanders vanmorgen: wat wil jij dat ik voor jÓu doe? Misschien heb jij jouw antwoord direct klaar. Omdat er op dit moment in je leven heftige dingen gebeuren, of zijn gebeurd. Het kan ook zijn dat je leven zich in een kalme fase bevindt. Wat voor antwoord zul je dan geven?

Dat ik kan zien, zegt Bartimeüs.
Ga heen zegt Jezus, je geloof heeft je gered.

Als je thuis dit kleine verhaal nog eens wilt nalezen, zul je zien dat Jezus eigenlijk niets doet. Er staat niet dat die blinde bedelaar als door een Godswonder weer kan zien. Er staat alleen maar dat zijn geloof, zijn vertrouwen in Jezus hem heeft gered. Dat vertrouwen wordt heel mooi verbeeld: de bedelaar gooit zijn oude mantel af en gaat naar Jezus toe. Die mantel, dat is zijn oude leven tot nu toe. Hij durft dat los te laten. Omdat hij heeft gezien wie Jezus is: mens geworden ontferming en liefde van God.

"Je oude mantel afgooien", dat kan een langdurig en moeizaam proces zijn. Je kunt vastzitten in patronen die zich door de jaren heen in jouw leven hebben gevormd. In denkbeelden over anderen en over jezelf. Onzekerheden en angsten. Het is de vraag hoe groot jouw verlangen is om daaruit bevrijd te worden. Hoe groot jouw vertrouwen dat zo iets mogelijk is.

Wat Bartimeüs overkomt, wordt heel mooi beschreven in een lied dat ons liedboek merkwaardig genoeg niet meer heeft gehaald, het oude gezang 487:

*De Heer heeft mij gezien en onverwacht / ben ik opnieuw geboren en getogen.
Hij heeft mijn licht ontstoken in de nacht / gaf mij een levend hart en nieuwe ogen (!)
Zo komt Hij steeds met stille overmacht / en zo neemt Hij voor lief mijn onvermogen.*

Om dié "nieuwe ogen" gaat het, in deze ontmoeting tussen Jezus en een blinde bedelaar. Ogen die vroeg of laat open gaan. En zien wat er allemaal mogelijk is: voor wie gelooft.

amen